

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

39. Videte manus meas & pedes meos, quia ego sum. Palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ritorum veniam, idque sine vllis in igne emendatorio penis, facile & vnica inuocatione impetraturum, quia vni latroni similem gratiam Christus fecit. Certè non magis in latronis persona commune omnibus obtinendæ veniæ pignus est, quàm in Lazari personâ commune omnibus post quadragesimum resuscitandi pignus erat.

IN LVCAE CAP. XXIII.

39. *Videte manus meas & pedes meos, quia ego sum. Palpate & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.*

ONTRA realem & corporalem in venerabili Eucharistia præsentiam valere hûc locum, multum sibi persuasit Calvinus, persuaserunt & alij nostri temporis sectarij. Sic enim scribit hoc loco Calvinus. *Quum Christus palpabile esse suum corpus pronunciet, & solibus ossibus compactum, hisque notis discernat à spiritu, scite & errè adductus est hic locus à nostris hominibus ad refellendum eiusdem errorem de transsubstantiatione panis in corpus Christi, & de locali corporis præsentia, quos homines præposterè in sacra Cœna fingunt.* Audiuimus propositionem Calvini. Duo ex his verbis probare vult: primum nullâ esse panis in corpus Christi transsubstantiationem: deinde nullam esse localem corporis Christi in sacra Cœna præsentiam. Attende an aliquod horum probet. Nam (inquit) *illic volunt esse Christi corpus, cui nullum corporis signum apparet.* Si nullum in sacra Cœna corporis Christi signum apparet, & panis ille Eucharisticus verum Christi corpus non est, an non Calvinus Christi verba *Hoc est corpus meum*, penitus & omnino inania reddidit. Si enim panis ille benedictus à Christo, nec corpus eius est, nec signum corporis, quid erit? Deinde quomodo Calvinus illa Christi verba super Matthæum exponens, affirmat, *panem, quia symbolum est corporis Christi, vocari corpus*, si nullum hîc signum corporis apparet? An non & sibi apertè contradicit, & verba Christi penitus euacuat?

Transsubstantiatio deficitur.

Institut. lib. 4. c. 17. num. 15. Caluini vox infidelis. Dicit aliquis Calvinista, *nullum hîc corporis signum apparet, quia non videtur vlla species corporis, & hoc Calvinus dicere voluisse, quia alio in loco conversionem panis in corpus Christi, ficticiam vocat illusionem, cuius nullus in terris oculus testis est.* Sed hæc nihilo melior ratio est; quia ipsa infidelitate

tis vox est. Non video corpus adesse, & ideo non credo adesse. Atqui Sacramentum religionis hoc est, & ex fide totum intelligendum; non alimentum refectiois, & ex sensu iudicandum. Antiqua Ecclesia hortatur ut verbis Christi credamus; & sensus iudicium fugiamus. Contra Calvinus, sensus iudicium urget, *Nullum hic apparet corporis signum.* Non credo quod dicitur, sed volo ad oculum demonstrari quod dicitur. Digna Calvino blasphemia. Sed audiamus antiquæ Ecclesiæ voces, & infidelitati Calvinianæ ut apta veneno antidota opponamus. *Verbis Dei* (ait Chrysostomus) *falli non possumus, sensus verò facile decipitur.* Quoniam ergo ille dixit: *Hoc est corpus meum, nulla teneamur ambiguitate, sed credamus, & oculis intellectus id perspiciamus.* Ipse Dominus Iesus (ait Ambrosius) *testificatur nobis quod corpus suum accipimus & sanguinem.* Nunquid debemus de eius fide & testificatione dubitare? *Voluit Dominus Iesus* (ait Epiphanius) *dicere, Hoc meum est, hoc & hoc* (verbum corporis tacet mysterij celandi causa) *& nemo non fidem habet sermone. Qui enim non credit esse ipsum verum sicut dixit, is excidit à gratia & salute.* Quod autem audiuimus, id credimus esse ipsius. Succinctius Leo Magnus. *Hoc ore sumitur quod fide creditur: quia de veritate corporis nihil ambigitur.* Cum Christus ipse affirmet (ait Cyrillus Hierosolymitanus) *ac dicat de pane: Hoc est corpus meum, quis deinceps audeat dubitare?* Hæc antiquitatis testimonia ad simplicem fidem Christi verbis habendam hortantur. Calvinus non credit, sed aliquod apparens corporis signum flagitat. Audiamus nunc illas voces quibus iubent iudicium à sensibus auocare. *Credamus Deo* (ait eadem hac de re Chrysostomus) *nec repugnemus ei, etiamsi sensui & cogitationi nostra absurdum esse videatur quod dicit.* Sic idem iterum & eodem loco Cyrillus. *Quamvis sensus tibi suggerit panem & vinum esse, tamen fides te confirmet: nec ex gustu rem iudices.* Nec dissimiliter Ambrosius. *Fortè dicas, Quomodo vera caro & verus sanguis? qui similitudinem video, non video sanguinis veritatem? Dixi tibi de sermone Christi, qui operatur ut possit mutare & convertere genera instituta nature.* Hæc est veteris Ecclesiæ fides, hæc voces eorum qui fidei Christianæ lumina & decus extiterunt. Fidem, non sensum, in tanto religionis mysterio consulendam docent. Calvinus novus Capharnaïta non credit mutari panem in corpus, *quia nullum corporis signum apparet.*

Sed pergamus ad sequentia; & quomodo illas duas asser-

Corporis
Christi
presencia
credenda,
non viden-
da.

Homil. 83.
in Matth.
De Sacra-
lib. 4. c. 5.

In An-
chorat.

Serm. 6. de
ieiunio 7.
mensis.
Catech. 4.

Homil. 83.
in Matth.
ubi supra.

De Sacra-
ment. lib.
6. cap. 1.

tionem suam ex his Christi verbis probet, attentè dispiciamus. Hoc autem (inquit) modo sequetur naturam suam mutasse, ut esse desierit quod erat, & unde ab ipso Christo probatur verum esse corpus. Existimat, posita vera panis in corpus Christi transubstantiatione, naturam corporis Christi esse mutatam, ut iam desinat esse corpus palpabile & visibile, ex quibus conditionibus probavit hoc loco suum verum corpus adesse. Sed non attendit, Christum ex huiusmodi conditionibus probasse suum corpus adesse, quia voluit illud visibile exhibere, & præsentiam ocularem probare, ad resurrectionis suæ veræque resuscitæ carnis fidem, faciendam; in Sacramento autem idem Christi corpus adesse, tanquam in Sacramento, tanquam in mysterio, & sub aliena specie non propriâ; nec ut videatur ac palpetur, sed ut accipiatur ac manducetur; nec in fidem resurrectionis factæ, sed in alimentum spirituale, ac religionis usum: ad quæ omnia nec palpari nec videri aut opari potest, aut conuenit. Rursum non attendit verum ac naturale corpus tum palpabile tum visibile ex sua natura esse, quando de facto præsens nec palpari nec videri à præsentibus potest, diuina aliqua virtute impediente ne illa potentia reducat in actum. Nonne Elizeus palpabilis ac visibilis erat, quando totus exercitus Regis Syriæ cæcitate percussus (non omnimoda, ut nihil viderent, sed certa quadam & singulari ut eum non viderent) ab eo in mediam Samariam duceretur? Nonne equi illi & currus ignei in circuitu Elizei, quos puer eius ad tempus videre non potuit, visibiles tamen ex se & palpabiles erant? Quum eidem Eliseo Elias diceret: Si videri me quando tollar à te, fiet tibi quod postulasti, bene sciebat se naturam visibilem, suo tamè discipulo potuisse fieri inuisibilem, non ex nimia loci distantia, aut ex discipuli cæcitate, sed ex supernaturali aliquo impedimento. Et ut de Christi corpore loquamur (cui cum diuina natura hypostaticè coniuncta esset, multa ab illo non humanè, sed diuinè & præter corporum naturam facta esse mirari non debemus, sed credere) quando cum duobus discipulis euntibus in Emaus ambuiabat & sermones conferebat incognitus (quia tenebantur oculi eorum ne cognoscerent eum) tamen si ab illis non videbatur, propterea non erat visibilis? Rursum quando Christus volentibus eum interficere Iudæis, transiens ibat per medium eorum, nec ab illis palpatum nec visum, an propterea illo tempore mutata corporis eius natura fuit, ut nec palpabilis nec visibilis esset? Denique quum Paulo in via Christus apparuit, ille solus Christi-

Corpus pal-
pabile est,
quod ali-
quando pal-
pari non
potest.

4. Reg. 6.

Ibidem.

4. Reg. 2.

Luc. 24.

Luc. 4.

stum
audire
Christi
lum i
Cœna
uir, v
fuisse
Vid
fixum,
manus
facile
quali
natura
esse, ve
nis à sp
verba
fingit
verò co
consen
excipit
tius ill
natura
palpar
quod n
aliqua
sti repu
nec pal
quàm
pulis s
in illis
ex sua
palpar
tura co
visibile
sibili sp
Ex du
Vnam
locali p
à suis
est, in
breuit
re ut lo

stum vidit, alij omnes, qui cum Paulo erant, *vocem quidem* *Ab. 9.*
audiuerunt, neminem autem viderunt: an propterea visibilis
Christus non erat, quia à quibusdam non videbatur? Frivo-
lum igitur est Caluini argumentum: Christi corpus in sacra
Cœna nec palpatur nec videtur; ergo naturam suam muta-
uit, vt non sit amplius palpabile ac visibile, vnde verum ad-
fuisse corpus discipulis suis probauit.

Videamus reliqua, *Si contra excipiant: latus tunc fuisse con-*
fixum, pedes clauorum vulneribus fuisse perforatos, atque etiã
manus, nunc autem illasum & integrum in celo esse Christum,
facile discutitur hoc cauillum. Neque enim hoc tantum agitur
quali habitu apparuerit, sed quid testetur de vera carnis sue
natura. Hoc autem tanquam proprium illi tribuit, palpabilem
esse, vt à spiritu differat. Ergo hodie quoque discrimen istud car-
nis à spiritu manere necesse est: quod perpetuum esse, ex Christi
verbo statuere licet. Cauillator ineptus ac futilis obiectionem
Caluini
artem,
fingit ac format quam vix puer obiceret aut formaret. Nos
vero contra Caluinum & suos illos omnes, quorum in hac re
consentientem sententiam profert, non illud nugamentum
excipimus, sed illa duo quæ iam diximus: ac maximè poste-
rius illud quod ex Scripturis ostendimus, esse aliquod corpus
natura sua palpabile ac visibile, quod tamen aliquando nec
palpari nec videri potest, non propter impedimentum ali-
quod naturale ex parte palpantis aut videntis, sed ex diuina
aliqua virtute & causa. Non magis igitur naturæ carnis Chri-
sti repugnat, quòd in venerabili Sacramento nec videatur
nec palpetur, aut citra miraculum palpari ac videri nequeat,
quàm eidem naturæ repugnauit, tam à Iudæis quàm à disci-
pulis suis interdum, nec videri nec palpari potuisse. Et sicut
in illis exemplis mansit natura corporis Christi integra, vt
ex sua natura palpabile ac visibile esset, tametsi nec videri nec
palpari tunc potuit: eodem modo in sacra Cœna manet na-
tura corporis Christi integra, vt ex sua natura palpabile ac
visibile sit, tametsi quia sub Sacramento adest, nec eum in vi-
sibili specie palpari conuenit, nec videri nec palpari possit.
Ex duabus igitur propositionibus suis, neutram probauit.
Vnam probare conatus in probatione defecit. Alteram de
locali præsentia nec attingit quidem. Ita videlicet *scitè ac verè*
à suis hominibus hunc locum adductum iactitat Caluinus, id
est, insulsè proflus & falsò. Nam & de locali præsentia id
breuiter dico, naturam corporis intrinsecam id non require-
re vt semper sit in loco, tametsi sit locale (vt sic dicam) &
in

in loco esse aptum natum. Quum enim causa formalis ab effectu suo separari possit (etsi effectus à causa non separetur, quia prior illa est, posterior iste) ipsius autem esse in loco, siue de facto extendi in loco, causa formalis est, in seipso esse extensum & posse extendi in loco; profectò non magis absurdum est corpus natura extensum, de facto non extendi in loco, quàm absurdum est causam separari à suo effectu; aut (quod modò ex Scripturis ostendimus) corpus esse palpabile & non palpari, visibile & non videri. Sic igitur Christi corpus naturale tametsi sit natura sua extensum, non est tamen necesse ut vbicunque est, ibi quoque per modum extensi corporis & in loco localiter adsit. Quanquam Christus ad distinctionem spiritus & corporis humani, non ponit loci menturam, sed carnem & ossa. Sed hac de re accuratius differenti hic locus ac tempus non est. Legat studiosus lector hac de re Claudium de Sanctes in opere Eucharistico, Repetit. 4. & Rob. Bellarminum tom. 2. Controuers. lib. 3.

Cap. 4.
Cap. 7.

Antidotorum in Euangelium

D. Lucae

F I N I S.